

มาตรการควบคุมป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย

๑. การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค โดยเน้นให้เจ้าของสัตว์มีความรู้ในการดูแลสุขภาพสัตว์ขั้นพื้นฐาน และสามารถฉีดวัคซีนให้กับสัตว์ของตัวเองได้โดยเฉพาะโค กระบือ สุกร แพะ แกะ โดยอยู่ในความควบคุมของสัตวแพทย์
  - ฉีดวัคซีนให้เพียงพอในโค กระบือ แพะ แกะ และเริ่มจำหน่ายวัคซีนแทนการให้เปล่า
  - ฉีดวัคซีนสำหรับสุกรให้ได้มากที่สุด
  - เร่งแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวสัตว์ เช่น โรค PRRS หรือสารพิษจากเชื้อรา เป็นต้น โดยในด้านกฎหมายอยู่ระหว่างเสนอให้โรค PRRS เป็นโรคที่ต้องควบคุมตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์
  - ปัจจุบันกรมปศุสัตว์ได้แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาผลกระทบของวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยในสุกรโดยมีภาคเอกชนเข้าร่วม และกำหนดประชุมครั้งที่ ๑ ช่วงกลางเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙
๒. การเฝ้าระวังโรค โดยเน้นการปฏิบัติงานเชิงรุกในการตรวจพบโรคให้เร็วที่สุดจากอาสาสมัครประจำพื้นที่ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งผู้รับซื้อสัตว์ ทั้งนี้หากเจ้าของสัตว์ร่วมมือในการแจ้งโรค จะมีประสิทธิภาพในการควบคุมโรคมก โดยกรมปศุสัตว์อยู่ระหว่างดำเนินการของบประมาณในการชุดใช้ทำลายสัตว์ให้เกษตรกรที่ร่วมมือในการแจ้งโรค
๓. การควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ โดยใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในการตรวจอนุญาตเคลื่อนย้าย และนำเข้า นำออกสัตว์และซากสัตว์ การตั้งจุดตรวจสัตว์ การจับกุมผู้ลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ โดยร่วมกับหน่วยงานที่ปราบปรามโดยตรง เช่น ตำรวจ ทหาร ทั้งนี้ระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์จะช่วยส่งเสริมให้การเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าโรงฆ่ามีความถูกต้องยิ่งขึ้น
๔. ระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ โดยเริ่มดำเนินการปี ๒๕๕๙ และกำหนดทำเครื่องหมายโค กระบือ แพะ แกะ ในประเทศทุกตัวให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๒ ซึ่งจะสามารถตรวจสอบย้อนกลับประวัติสัตว์ได้เป็นรายตัว สำหรับสุกรขุนจะควบคุมเป็นรายโรงเรือน
๕. การปรับปรุงระบบการเลี้ยงสัตว์ ให้เป็นระบบปิดในที่สุด ซึ่งนอกจากใช้กฎหมายบังคับแล้ว ในระบบการตลาดหรือแหล่งรับซื้อสัตว์ต้องบังคับด้วย เช่น โรงฆ่าสัตว์ หรือตลาดนัดค้าสัตว์จะไม่รับซื้อสัตว์จากแหล่งเลี้ยงที่ไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น
๖. ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเน้นความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการจัดระบบเคลื่อนย้ายสินค้าปศุสัตว์ระหว่างกัน ซึ่งปัจจุบันมีการประชุมในรูปแบบทวิภาคีไทย – ลาว ไทย – กัมพูชา ไทย – มาเลเซีย ไทย – พม่า

๗. การควบคุมเมื่อเกิดโรค

- ๗.๑ ควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ซากสัตว์ในรัศมีอย่างน้อย ๕ กิโลเมตร จากจุดเกิดโรค
- ๗.๒ สอบสวนหาสาเหตุ และการแพร่กระจายของโรค
- ๗.๓ ทำลายสัตว์ป่วย และทำลายเชื้อโรค รวมทั้งกักรักษาสัตว์ป่วยแล้วแต่กรณี
- ๗.๔ ฉีดวัคซีนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้สัตว์ในรัศมีอย่างน้อย ๕ กิโลเมตร จากจุดเกิดโรค

๘. การศึกษาวิจัย โดยเน้นศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งนิคมสุกร หรือนิคมโค รวมทั้งการสร้างพื้นที่ปลอดโรคบนเกาะ และการวิจัยด้านการเพิ่มคุณภาพและปริมาณการผลิตวัคซีน
